

anvendtes til Forklaring af de i gamle Dokumenter og Haandskrifter saa almindelige Forkortelsestegn, som ofte volder den uøvede Læser store Vanskeligheder.

I alle Kursusrækkerne ydedes Instruksen uden Vederlag.

### Repræsentantmøde i København 6. Septbr. 1919.

Det i Tilslutning til Studiekursus'et indkaldte Repræsentantmøde afholdtes paa Kursusugens sidste Dag i Rigsarkivet, som velvilligst havde stillet sin Studiesal til Raadighed for Repræsentanterne. Ialt havde c. 30 Foreninger og Institutioner ladet sig repræsentere ved Mødet.

Dagsordenens første Punkt var Sekretæren Prof. Fabricius' Beretning.

De stærkt stigende Trykningsomkostninger havde lammet Iværksættelsen af flere af de Planer, der havde været fremme paa Repræsentantmødet d. 22. Juni 1918. Man havde saaledes foreløbig maattet resignere over for Tanken om at lade Fællesforeningen udgive selvstændige Publikationer og indskrænket sig til at holde Tidsskriftet gaaende, hvilket i og for sig var en tilstrækkelig vanskelig Opgave, da Trykningsomkostningerne var 4—5 doblede. Det var paatrængende nødvendigt at forøge Fællesforeningens Indtægter, dels gennem en eventuel Forhøjelse af Statstilskuddet, dels ved forøgede Bidrag fra de lokale Foreningers og Institutioners Side. Hvad de sidste angik, maatte det anbefales at søge den Lovbestemmelse ændret, hvorved der var sat et Maksimum af 30 Kr. for Amtssamfundenes Tilskud.

Aarets Virksomhed havde iøvrigt samlet sig om Studiekursus, hvis Virkeliggørelse jo nu havde fundet Sted. Det vilde være Bestyrelsen kært, om Repræsentanterne og Kursusdeltagerne vil fremsætte deres Ønsker m. H. t. en eventuel Gentagelse deraf. For »Fortid og Nutid«s Vedkommende planlagde Redaktionen en Aargang, der for at fejre Genforeningen med det danske Sønderjylland i det væsentlige skulde indeholde sønderjyske Emner.

Under den Drøftelse, som fulgte efter, foreslog Landsarkivar Hornemann, at Foreningernes Bidrag af deres Kontingent til Fællesforeningen forhøjedes fra  $2\frac{1}{2}$  0/0 til 4 0/0. Desuden mente han, at Bestemmelsen om Maximalbidragene burde bortfalde. Museumsinspektør Chr. Axel Jensen ønskede Institutionernes Bidrag forhøjede fra 10 Kr. Det første Forslag bifaldtes af Repræsentanterne for Hjørring, Holbæk, Maribo, Sorø og Vejle Amter, og man vedtog at udsende Cirkulære med Forespørgsel

herom til de forskellige Samfund. General Tuxen mente, at man ikke kunde vente forhøjede Bidrag baade fra Staten og fra de Institutioner, der stod under denne.

Med Hensyn til det kommende Aarsmøde var der fra flere Sider Tilslutning til Tanken om, at det skulde finde Sted i Sønderjylland, men man var enig om at henvise Sagen til Bestyrelsens Afgørelse.

Derefter afgav de paa Junimødet 1918 nedsatte tre Udvalgt (sml. F. o. N. II, S. 168) Beretninger om deres Virksomhed.

Paa *Tidsskriftsektionens* Vegne talte Fabricius. Udvalget havde bl. a. beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Udarbejdelse af Registre til Aarbøgerne, helst til flere under eet, hvorfor en fortløbende Paginering var at anbefale. Fælles Regler for Udarbejdelsen af Person-, Sted- og Sagregistre burde tilvejebringes (se Harbous Artikel i Personalh. Tidsskr.); citerede Skrifter burde ikke medtages her. Det havde virket for, at Redaktionerne kunde erhverve Rigsarkivets Skrifter for halv Pris, idet den lettest mulige Adgang til disse vigtige Kildepublikationer jo maa siges at være af største Betydning for de lokalhistoriske Studier. Endvidere havde Udvalget drøftet, hvad der kunde gøres for yderligere at fremme Optegnelsen af mundtlige Traditioner, saaledes at de i højere Grad kunde komme Tidsskriftsstoffet tilgode. Det havde i det hele overvejet Amtsaarbøgernes Emnevalg, Muligheder for Fællesstudier og Opgaver, som bedst kunde optages og løses ved Samarbejde mellem Amtssamfundene. Det vilde anbefale efterhaanden i Tidsskrifterne at publicere Udskiftningskort, saaledes som det var begyndt i Vejle Amts Aarb. Endelig og ikke mindst havde man taget Tidsskrifternes økonomiske Forhold under Overvejelse. Prisen kunde sikkert gennemgaaende forhøjes fra 2 til mindst 3 Kr. aarligt (Porto eksklusive), og der maatte ydes Honorar for Bidrag (almindeligt er nu kun 2—3 Kr. pr. Side). Derimod kunde det næppe anbefales at lade tage Særtryk af Artikler paa Foreningernes Bekostning; bedre var det da at overlade til Forfatterne et vist Antal Eksemplarer af hele Aargangen. Optryk af Artiklerne i Dagspressen burde forøvrigt være tilladte. Hvad Distributionen angik, syntes der at være forskellige Veje at følge; nogle Steder uddeltes de gennem Repræsentanter i Sognene, andre Steder hos Aarbogens Redaktør, atter andre Steder lagdes Udgiften helt paa Modtageren. At fremstille en Aarbog paa 10 Ark koster imidlertid allerede nu (Septbr. 19) 1 Kr. 25 Øre pr. Eks.

Diskussionen vedr. Tidsskriftudvalget kom særligt til at dreje sig om et rent praktisk Spørgsmaal, Redaktionshonorarer,

idet Filialbestyrer Eliassen, Kolding, anbefalede at tilstræbe ensartede Forhold. Det oplystes, at enkelte Amtssamfund giver Honorarer fra 200 til 600 Kr., medens andre Redaktioner udfører alt Arbejde uden Vederlag. Af Ordskiftet fremgik det klart, at det vilde være uigennemførligt at tilstræbe Uniformitet i Spørgsmaalet om Redaktionshonorarer, som i højeste Grad maa være afhængige af lokale og personlige Forhold.

Som Ordfører for *Arkivsektionen* fremlagde Landsarkivar Hornemann Udkast til et Cirkulære til Købstædernes Byraad om at lade de nye kommunale Arkiver tiltræde Dansk hist. Fællesforening. Landsarkivaren vilde selv forsøge direkte Forhandling med flere af de nyvalgte Borgmestre og fremhæve, at Fællesforeningen særligt kunde byde paa Studiekursus i Arkivlære. — Postmester Klitgaard oplyste, at tre Byraad var stemte for Tilslutning til Fællesforeningen, og anbefalede, at Henvendelserne til Kommunerne udsendtes gennem Amtssamfundene. C. A. Jensen tilraadede, at der ialfald til en Begyndelse banedes Vej ved mundtlige Forhandlinger, hvorefter Forslaget vedtoges. Cirkulæret findes aftrykt i det følgende (S. 120). — I Tilslutning til Arkivsektionens Forhandlinger foreslog Premierløjtnant Smith, Holbæk, at der ved Provinsmuseerne dannedes Privatarkiver, som kunde frelse og opbevare Foreningsprotokoller og lignende Arkivstof, der nu i høj Grad var udsat for Ødelæggelse. Hornemann advarede mod en saadan Sammenblanding af Museer og Arkiver, men vilde ingenlunde benægte, at Lokalarkiver af den antydede Art indenfor visse Grænser kunde gøre deres Nytte. Tuxen nævnedes Familiearkiver, Fabricius Handelshuses Arkiver som Arbejdsfelter. Fra flere Sider (Bidstrup, C. A. Jensen, Eliassen) hævdedes, at der i adskillige Tilfælde kunde være en Pligt for Museerne at frelse Arkivsager, der ellers vilde gaa til Grunde, men Museerne var kun at betragte som Gennemgangsled paa Vejen til Landsarkiverne, og særligt Jensen understregede, at Museerne aldrig burde komme i Strid med Arkiverne og altid maatte betragte deres Arbejder paa Arkivomraadet som en Nødhjælp; en Museumsmand har i og for sig ikke Forudsætninger for ogsaa at være Arkivmand. Bang udtalte, at Fortid og Nutid burde bringe Fortegnelser over saadanne Privatarkiver og fremhævede, at de sikkert vilde kunne frelse Materiale til Belysning af det 19. Aarhundredes Bondebevægelse, og Hornemann sluttede Diskussionen med bl. a. at fremhæve, at fremtidige Sektionsmøder eventuelt vilde kunne bruges til Vejledning ved saadanne private Arkivers Indretning. — Forhandlingerne, der sikkert vil

kunne bringe frugtbare Resultater, er førte videre i de i det følgende (S. 121 f.) trykte Afhandlinger.

Paa *Museumssektionens* Vegne talte Chr. Axel Jensen. Han fremhævede, at det nys afsluttede Studiekursus allerede havde givet Prøver paa Udvalgets Maal, og det kunde kun glæde sig over den store og stadige Tilslutning til Museumstimerne. Iøvrigt havde Sektionen holdt sig til enkelte, konkrete Opgaver. Den havde i første Række udarbejdet en kortfattet Vejledning i Konserveringsmetoder, som forelaa næsten trykfærdig, og som tænkes publiceret i Fortid og Nutid og udsendt i Særtryk til alle Museer, ogsaa dem, der endnu ikke er Medlemmer af D. H. F. Den havde endvidere paabegyndt en kritisk Litteraturfortegnelse over Bøger og Tidsskriftafhandlinger, der særligt kunde egne sig for et Provinsmuseums Haandbibliotek. Den vilde foreslaa en Enquete vedr. Museernes praktiske Arbejdsforhold (Aabningstider, Lønninger etc.), hvorfor den ønskede Bemyndigelse til at foretage en saadan Enquete, og som en fjernere Fremtidsopgave tænkte den sig endvidere Tilvejebringelsen af smaa nemme Haandbøger om dansk Keramik, Belysningsredskaber, Møbler m. m. — Museumsudvalgets Forslag vandt Tilslutning uden at give Anledning til Diskussion.

Dagsordenens Punkt 3 var Kassererens *Regnskabsaflæggelse*. Indtægten havde været 1454 Kr. 53 Øre, Udgiften ialt 2549 Kr. 45 Øre fordelt paa følgende Poster:

Trykning (»Fortid og Nutid«) . . . . .	1450	Kr.	85	Øre
Honorarer . . . . .	427	»	50	»
Diverse . . . . .	155	»	25	»
Møder . . . . .	515	»	85	»

Kassebeholdningen, der  $\frac{1}{1}$  1918 var 2560 Kr. 11 Øre, var nu 2408 Kr. 29 Øre.

Punkt 4 (Eventuelt) gav flere af Kursusdeltagerne Lejlighed til at udtale deres Glæde over, hvad de havde set og hørt, og deres Ønske om, at disse Kursus maatte blive fortsatte. La Cour henstillede til Overvejelse, om der kunde blive holdt Kursus udenfor København. Klitgaard ønskede D. H. F.'s Medvirken til, at Landsarkiverne ligesom i Norge offentliggjorde Fortegnelser over Kirkebøgerne, og efterlyste Viborgarkivets Registratur af Godsskifter. Hornemann svarede hertil, at det sjællandske Landsarkiv havde faaet Fanger til at udarbejde Registre til de Skifteprotokoller, som mangler saadanne, og oplyste, at særlige Publikationer for Landsarkiverne ikke kendes herhjemme; Sagen ligger i Rigsarkivets Haand.

Punkt 5 var Valg af Bestyrelse. Sekretæren, Prof. Fabricius, kunde, især paa Grund af sin nye Stilling som Regensprovst, ikke fortsætte sit Arbejde, og Johs. Fog-Petersen havde meddelt, at han, ligeledes paa Grund af anden Virksomhed, ønskede at løses fra sin Stilling som Bestyrelsesmedlem. Dette sidste skete, medens Fabricius forbliver i Bestyrelsen. Til Sekretær valgtes Magister Thomas B. Bang.

Efter Mødet samledes Repræsentanterne til en enkel, men fornøjelig Fællesspisning i Wivels Lokaler, og om Søndagen foretoges en Udflugt til Helsingør. I den sidste deltog ogsaa en Række af Repræsentanternes Damer, og under Museumsinspektør H. Matthiessens kyndige Vejledning besøgte man ikke blot Kirkerne og Klostret, men vandrede ogsaa gennem Gaarde og Huse fra Middelalderens, Renæssancens og Empiretidens Dage, som gav et usædvanligt levende Billede af Byens Betydning i Sundtoldens Tid. En hyggelig Fællesfrokost paa »Jernbanehotellet« dannede Afslutningen paa Samværet.

#### Kommunale Arkiver.

I Overensstemmelse med Arkivsektionens Forslag og Repræsentantmødets Vedtagelse rettedes der Januar 1920 til Købstædernes Borgmestre og Byraad følgende Henvendelse, som fremsendtes gennem de lokale historiske Samfund med Anmodning om disses anbefaling.

Til Hr. Borgmesteren og Byraadet.

Dansk historisk Fællesforening, der er sammensat af Landets historiske Foreninger, Museer og Arkiver, har altid hos de kommunale Autoriteter fundet levende Sans og Interesse for Lokalhistorie, hvad enten den gav sig Udslag gennem Omhu for de historiske Minder eller for gamle Bygningers eller Navnes Bevarelse.

Ved den nye Lov om folkevalgte Borgmestre vil de kommunale Arkiver fremtidig komme til at mangle den sagkyndige Bistand, de hidtil har haft ved Forbindelsen med det tidligere Magistratsarkiv. Saavel for vore Købstæder selv som for hele Landet er det derfor af største Betydning, at Byarkiverne ordnes og vogtes med Kærlighed og virkelig Forstaaelse. Dansk historisk Fællesforening agter at tilbyde sin Hjælp i saa Henseende, dels gennem sit Tidsskrift »Fortid og Nutid«, dels gennem sine Møder og Kursus, under hvilke sidste der særlig vil blive taget Hensyn til de nye Arkivers Tarv, idet der fra sagkyndig Side